

JULES MEUWISSEN (1871-1952)

1905

Meuwissen, Jules, Jacques, Joseph werd geboren te Antwerpen, op 13 maart 1871 en overleed te Gent op 28 september 1952.

Volbracht zijn middelbare studiën aan het Onze Lieve Vrouw College te Antwerpen (Grieks-Latijnse humaniora), zijn hogere studiën aan de Universiteit te Leuven, waar hij in 1893 het diploma behaalde van Ingenieur van Kunsten en Fabriekwezen, Burgerlijke Genie en Mijnen.

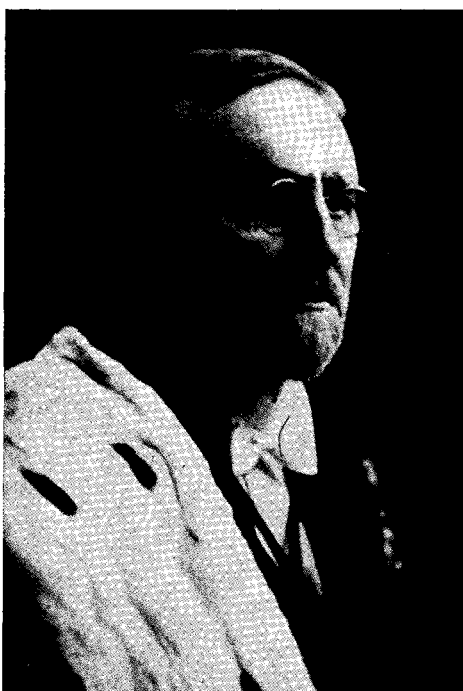
Stagiaire in 1894, ingenieur in 1895 bij de scheepswerf C. S. Swan and Hunter te Wallsend on Tyne (Engeland).

Al was zijn bedrijvigheid bij deze firma niet van zuiver wetenschappelijke aard, toch mag worden gezegd dat tijdens deze periode van zijn leven zijn technische vaardigheid het best tot uiting kwam.

Enkele jaren vóór de eerste wereldoorlog werd het de Britse Regering ernst met het pogen voor Engeland de „blue ribbon”, die in handen der Duitsers was gekomen, terug te winnen. De Cunard Line, financieel gesteund door de Regering, bestelde twee grote pakketboten van 232 meter lang, met een vermogen van 70.000 pk, de eerste, de Lusitania, bij de scheepswerf Clydebank, de tweede, de Mauretania, bij de scheepswerf C. S. Swan and Hunter.

De twee nieuwe pakketboten moesten de schepen, die toen de Noord-Atlantische vaart verzekerden, in snelheid overtreffen en het werd tussen beide scheepswerven een duchtige kamp om het snelste schip te bouwen. Daar het vermogen van de turbines voor beide schepen gelijk was, kon een hogere snelheid slechts worden bereikt, hetzij door betere vormgeving, hetzij door een lichtere structuur van het schip.

Jules Meuwissen ontving de opdracht te Wallsend de sterkteberekeningen te maken van de Mauretania. Het valt in dergelijke omstandigheden, waar de bouw van een schip een team-werk is, altijd moeilijk uit te maken wie kan aanspraak maken op bepaalde performaties van het vaartuig. Toch staat het vast : 1) dat

de Mauretania de blauwe wimpel veroverde met zijn 26,5 knoop en deze gedurende 21 jaar behield; 2) dat de romp van de Mauretania 1500 ton lichter was dan die van het zusterschip, de Lusitania.

Het blijft de grote verdienste van Jules Meuwissen een belangrijk aandeel te hebben gehad in deze voor die tijd zo merkwaardige verwezenlijking.

Bij K.B. dd. 25 november 1905 werd hij tot docent benoemd in de faculteit der wetenschappen, met volgende leeropdracht : 1) Theorie van het schip; 2) Scheepsbouwkunde; 3) Oefeningen en ontwerpen, praktische werken.

Bij K.B. dd. 3 april 1919 werd hij bevorderd tot gewoon hoogleraar bij dezelfde faculteit.

Toen in 1920 de leergang van stoomketels, zee- en hulpwerktuigen, die sedert het ontstaan van de afdeling der scheepsbouwkunde in handen was van Prof. Boulvin, tengevolge het overlijden van de titularis, vakant kwam, werd Prof. Meuwissen ook met deze cursus belast.

Hij was secretaris van de faculteit in 1922-23 en Deken van de faculteit in 1923-24. In 1929 voleindigde Prof. Meuwissen het mandaat van Prof. De Bruyne als Rector. In 1938 werd hij tot Bestuurder verkozen van de Klasse van Wetenschappen van de Koninklijke Vlaamse Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België.

Bij besluit van de Prins Regent dd. 17 april 1945 werd hij toegelaten tot het emeritaat met ingang van 13 maart 1941.

Hij was Commandeur in de Kroonorde (1937).

Hij overleed te Gent op 81-jarige leeftijd.

Reeds werd het belang onderstreept van het technische werk dat door Prof. Meuwissen werd gepresteerd toen hij in Engeland in de grootscheepsbouw met de Mauretania zijn sporen verdiende. En — sommigen mogen het betreuren — het is opvallend dat, toen hij in het vaderland terugkeerde, Prof. Meuwissen zijn wetenschappelijke bedrijvigheid voornamelijk richtte naar de koloniale scheepsbouw.

Weinige publicaties uit die jaren zijn van hem bekend; meer trad hij op als raadgevend ingenieur bij koloniale ondernemingen.

De technische vaardigheid, die Prof. Meuwissen verwierf tijdens zijn verblijf op de grote Engelse scheepswerf C. S. Swan and Hunter en zijn latere activiteit bij onze koloniale scheepvaartondernemingen, zijn zonder twijfel ten goede gekomen aan het onderricht in de scheepsbouwkunde.

Het mag niet worden vergeten dat toen de leerstoel in de scheepsbouwkunde werd opgericht aan onze Universiteit deze techniek geen grote ontwikkeling had bereikt in ons land en dat bovendien op dat ogenblik geen bijzonder uitgebreide bibliografie bestond in de vakken die op de scheepsbouw betrekking hadden. Prof. Meuwissen heeft in het onderwijs in de scheepsbouwkunde schepend werk verricht en al is het aantal ingenieurs, die door zijn handen zijn gegaan, niet bijzonder groot geweest, — een vijftigtal scheepsbouwingenieurs werden

door hem gevormd — toch heeft hij hiermede bijzonder grote diensten bewezen aan onze scheepvaart en onze scheepsbouw.

G. AERTSSEN

PUBLIKATIES VAN JULES MEUWISSEN

La Genèse du transatlantique moderne. Revue des questions scientifiques, 1909.

Les ports du nord-est de l'Angleterre. Revue des questions scientifiques, 1910.

Les bateaux coloniaux.

Hieraan moge nog worden toegevoegd de niet gepubliceerde voordracht die Prof. Meuwissen hield in 1935 voor de Belgische Unie van Scheepsbouwingenieurs over : „*La stabilité des bateaux coloniaux à fond plat*”.